

Ano ang maaaring gawin?

- ✧ Ang paggamit ng mga serbisyo at mga pangkomunidad na dulugan o pagkukunan ay karapatan ng bawat isa, hindi ito kawanggawa. Ang karamihan sa mga serbisyo ay tumutulong sa mga matandang tao na manatiling tumira sa kanilang bahay at panatilihin ang katangian ng buhay.
- ✧ Mayroong mga samahan at pangkat na nagbibigay ng tulong sa mga tagapag-alaga.
- ✧ Ang pagsali ng mga matandang tao sa mga gawaing sosyal at edukasyonal at maaaring makatulong sa buong pamilya at mabawasan ang paghihirap ng kalooban, galit at pagtatalo.
- ✧ Pag-usapan at sabihin ito sa taong pinagtitiwalaan, halimbawa sa iyong doktor.
- ✧ Ang pagtira sa pamilya ay hindi laging pinakamabuting opsyon at ang paghiwalay ay maaaring makapagpabuti sa mga relasyon.
- ✧ Huwag gagawa ng desisyon o lalagda sa anumang dokumento nang walang tamang paliwanag o legal o ayon sa batas na payo.
- ✧ Kung nasa biglaang pangkatawang panganib, kailangan na tawagan mo ang pulisya.
- ✧ Kung kailangan, humiling ng akreditong interprete o tagasalin sa wika para sa kompidensyal na serbisyo.

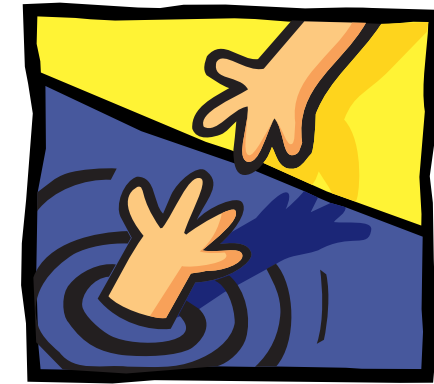
Mga karapatan ng mga matandang tao.

- ✧ **Pagsasarili** – upang magkaroon ng pagkain, silungan, at pag-aalaga sa kalusugan, mabuhay sa kaligtasan at tumira sa sariling bahay hanggang kailan maaari.
- ✧ **Pagsali** – upang maibahagi ang kanilang kaalaman, makatulong sa komunidad at masabi sa gobyerno and kanilang kagustuhan.
- ✧ **Pag-aalaga** – upang makuha ang ayon sa kultura na tamang pag-aalaga at pagkalinga. Upang makatanggap ng mga serbisyo para sa pagpapabuti ng kanilang kalusugan. Upang igalang ang kanilang mga kahilingan, dangal o dignidad at mga paniniwala.
- ✧ **Pansariling Katuparan** – upang magawang mapaunlad o mapabuti ang sariling mga hilig at upang makasali sa mga gawaing edukasyonal, kultural, espiritual at sosyal.
- ✧ **Dangal o Dignidad** – upang maging malaya sa masamang pagtrato na pangkaisipan at pangkatawan at hindi pakitunguhan nang masama.

Para sa impormasyon sa wikang Pilipino tumawag sa

Masamang pagtrato sa mga matandang tao

Buksan natin ang pinto sa pag-asa at pagkakasundo ng pamilya.

FILIPINO (TAGALOG)

Yunit para sa Paghadlang ng Abuso sa Matatanda
(Elder Abuse Prevention Unit)
P.O. Box 108 Fortitude Valley 4006

HELPLINE 1300 651 192
Linya ng Tulong
Kailangan ang pag-uusap sa Ingles na madaling unawain o ng interprete.

Ang Yunit para sa Paghadlang ng Abuso sa Matatanda ay

Tinatangkilik ng:

Binibigyan ng pondo ng:

Ano ang masamang pagtrato sa mga matandang tao?

Anumang kilos o gawi sa loob ng relasyong may pagtitiwala na makapipinsala sa isang matandang tao.

Sino ang nasa panganib?

Ang masamang pagtrato sa isang matandang tao ay maaaring mangyari sa kahit na sino, sa lahat ng mga pangkat etniko, lahat ng mga antas ng edukasyon, lahat ng ekonomiya o kabuhayan na mga pinanggalingan.

Ano ang itinuturing na masamang pagtrato sa mga matandang tao?

- ❖ **Masamang pagtrato sa pananalapi** - ang labag sa batas o hindi tamang paggamit ng pera o pag-aari ng isang tao.
- ❖ **Masamang pagtratong pangkaisipan** - naging dahilan ng pagkatakot o pagkapahiya, pananakot, panghihiya o pagbabanta.
- ❖ **Masamang pagtratong pangkatawan** - pananakit o pagpinsala, halimbawa pagsuntok, pagsampal, pagpigil o pagbibigay ng sobrang gamot.
- ❖ **Masamang pagtratong seksual** - seksual na panliligalig, panggagahasa o panghihiya.
- ❖ **Masamang pagtratong sosyal** - paghadlang sa isang tao na magkaroon ng

kaugnayang sosyal sa mga miyembro ng pamilya o mga kaibigan.

- ❖ **Kapabayaanan** - ang sinadya o hindi sinadya na pagkukulang na maibigay ang mga kailangan sa buhay at pag-aalaga.

Bakit hindi natin nababalitaan o naririnig ang mga tungkol dito?

- ❖ Kamakailan lamang na ang masamang pagtrato sa mga matandang tao ay tinanggap na nangyayari.
- ❖ Ang mga taong dumaranas ng masamang pagtrato ay maaaring nakabukod o nakahiwalay
- ❖ Ang mga tao ay maaaring nahihiya na tanggapin na ang isang taong malapit sa kanila ang gumagawa ng masamang pagtrato sa kanila.
- ❖ Maaaring sisihin ng ilang tao ang kanilang mga sarili para sa anumang bagay na ginagawa sa kanila.
- ❖ Ang isang matandang tao ay maaaring mag-isip na ito ay hindi nangyayari sa ibang tao.
- ❖ Ang ilang tao ay maaaring natatakot sa maaaring mangyari kung sila ay magsasalita tungkol sa kanilang kalagayan o sitwasyon.
- ❖ Maaaring tingnan ng komunidad ang mga matandang tao sa negatibong paraan.

Ano ang nagiging dahilan ng masamang pagtrato?

- ❖ Ang ilan sa mga matandang tao ay umaasa sa kanilang pamilya dahil sa kahinaan, humihinang kalusugan.
- ❖ Malimit na pagkakabukod buhat sa mga ibang tao.
- ❖ Ang mga sagabal ukol sa wika at kultura ay dahilan sa limitadong kaalaman tungkol sa mga serbisyo o ang pagpunta at pagkuha sa mga ito.
- ❖ Maaaring isipin ng mga miyembro ng pamilya na katungkulan nila ang magbigay ng pag-aalaga sa tumatandang mga magulang at tanggihan ang tulong buhat sa labas.
- ❖ Lumalawak na patlang sa kultura sa pagitan ng mga salinlahi o henerasyon sa pamilya.
- ❖ Ang isang miyembro ng pamilya ay maaaring umaasa sa pananalapi sa matandang tao.
- ❖ Ang nang-aabuso ay maaaring may problema sa droga (drug).
- ❖ Ang isang tao na maysakit na pangkaisipan (dementia) ay maaaring maging dahilan ng paghihirap ng kalooban ng tagapag-alaga.

Ipinalalagay na sa Queensland, mayroong hanggang 22,000 na mga taong may gulang na higit pa sa 65 ang dumaranas ng masamang pagtrato buhat sa taong kanilang pinagtitiwalaan.